

București, 24 octombrie, 2013

Către:

Ministrul Educației Naționale, Remus Pricopie,

Ministru delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, Mihnea Costoiu.

Scrisoare deschisă pentru Accesul Deschis la rezultatele de cercetare românești

Stimați domni,

Ministerul Educației prin responsabilitățile sale este o parte importantă a procesului de creștere a competitivității și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere - un obiectiv asumat prin Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013, document în concordanță cu principiile Politicii de Coeziune a Uniunii Europene.

Lansarea la București a noului Program Platformă Orizont 2020 coroborată cu documentul de poziție a României în sprijinul acestuia, constituie un bun fundament pentru atingerea dezideratelor de „eficientizare a costurilor” și atingerea unui înalt grad de „relevanță a cercetării”.

Un vehicul important pentru realizarea Ariei Europene de Cercetare, precum și pentru dobândirea unei mai bune distribuții a cunoașterii rezultate din proiectele finanțate prin Orizont 2020, o constituie aplicarea principiilor Accesului Deschis¹ la resursele de cercetare, fie acestea seturi de date, articole sau agregări între acestea. Accesul Deschis la publicații a fost pilotat în cadrul Programului Cadrul 7 (PC7) cu o alocare de 20% din întregul buget.

Dacă Accesul Deschis la publicații a constituit o opțiune pentru PC7, în noul program cadru Orizont 2020 aceasta va fi o cerință explicită pentru acordarea finanțării. Accesul Deschis, actualmente, nu este doar o opțiune a PC7, ci este sprijinit și de European Research Council (iunie, 2012), integrând principiile acestuia ca „parte fundamentală a misiunii sale”.

Comisia Europeană a făcut deja o Recomandare (17.7.2012, C(2012) 4890 final), prin care, în baza articolului 262 al Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene împreună cu Inițiativele „Agenda Digitală pentru Europa” și „Uniunea Inovării”, **solicită statelor membre să definească clar politici privind Accesul Deschis la publicațiile științifice și seturile de date, precum și să creeze cadrul de preservare și reutilizare ale acestora**. Recomandarea este însoțită și de solicitarea ca toate statele membre să dea un răspuns în luna ianuarie a anului 2014.

România a făcut câțiva pași importanți pe calea Accesului Deschis cu un prim semnal important venit din partea societății civile prin inițierea unui document recunoscut la nivel național și internațional - „Înțelegerea Accesului Deschis” - www.startad.kosson.ro. Academia Română a semnat în aprilie 2012, la Roma, în prezența vicepreședintelui Comisiei Europene,

---

¹ Accesul Deschis înseamnă disponibilitatea online pentru resursele literaturii și datelor științifice generate de proiecte finanțate public.

Neelie KROES, responsabil pentru Agenda Digitală, documentul „Științe Deschise pentru Secolul 21”.

De asemenea, instituții de prestigiu din sistemul național de cercetare și învățământ superior au îmbrățișat calea Accesului Deschis, România având o prezență foarte bună cu peste 300 de reviste prezente în Directory of Open Access Journals. Acești pași trebuie considerați doar ca fiind un bun început. **Este nevoie ca acești pași să fie continuați cu o focalizare pe elaborarea, implementarea și urmărirea unor politici la nivel național privind Accesul Deschis.** Acestea vor conduce către împlinirea deplină a dezideratelor românești transmise Comisiei Europene: „eficientizare a costurilor”, precum și o adevărată și binemeritată „relevanță a cercetării”.

În spiritul celor înfățișate mai sus, vă solicităm:

1. includerea principiilor Accesului Deschis ca modele inseparabile de comunicare, diseminare și parte a transferului tehnologic în noul document de Strategie Națională pentru Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare a cărui proiect de elaborare încă nu s-a încheiat;
2. includerea Accesului Deschis ca parte indispensabilă a politicilor de acordare a finanțării pentru sectorul de cercetare public românesc;
3. declararea clară a Accesului Deschis ca un prim context de realizare a unei infrastructuri electronice de cercetare națională prin alocarea de resurse destinate valorificării rezultatelor programelor și proiectelor de cercetare;
4. evaluarea sistemului național de biblioteci publice și universitare ca o rețea electronică gata pentru a prelua rolul principal în efortul de diseminare și eficientizare a costurilor de comunicare;
5. o precizare oficială ca răspuns la această scrisoare deschisă a politicilor și resurselor alocate în acest moment Accesului Deschis la rezultatele de cercetare.

Semnează reprezentanți ai organizațiilor

Nicolaie Constantinescu,
Biroul Național pentru Acces Deschis, Open Access Infrastructure for Research în Europe
www.openaire.eu; www.acces-deschis.ro

Bogdan Manolea,
Director executiv, Asociația pentru Tehnologie și Internet
www.apti.ro

Gabriel Petrescu,
Director Executiv, Fundația Soros Romania
www.soros.ro

Vasile Crăciunescu
Președinte, Asociația geo-spatial.org
www.geo-spatial.org

Dragoș-Adrian Neagu, Președinte al Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România
www.anbpr.org.ro